

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย
Factors Affecting the Success of Internal Quality Assurance
Administration of Educational Institutions under office
of the Private Education Commission in Chiang Rai

(Received: April 19, 2022; Revised: May 27, 2022; Accepted: May 30, 2022)

สุภาพร ติ่นัย¹ ธารารัตน์ มาลัยเถาว์²
Supaporn Tanai¹ Thararat Malaithao²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 314 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยกำหนดกลุ่มโรงเรียนและแบ่งตามสัดส่วน โดยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรในแต่ละสถานศึกษา การได้มาซึ่งรายชื่อโรงเรียนนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบจับฉลากไม่ใส่กลับจนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

¹ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education, University of Phayao

e-mail: phuwanajinda@gmail.com

² วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education, University of Phayao

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวมทุกด้าน ประกอบด้วย 10 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก 2) ระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสำเร็จในการบริหาร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the factors affecting the success of internal quality assurance administration of schools, 2) the success in internal quality assurance administration of schools, and 3) the relationship between the factors affecting the success of internal quality assurance administration of schools and the success of internal quality assurance administration of schools. The sample consisted of 314 administrators, teachers, and educational personnel of schools under the office of the private education promotion commission, Chiang Rai Province. The sample was selected using the Stratified Random Sampling. The school group was defined according to the proportion by comparing the proportion of the sample from the size of the population in each school. The school list was obtained using a simple random sampling method by drawing lots without replacement until the required amount is reached. Data were analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient analysis.

The results of the research revealed that 1) the level of factors affecting the success of internal quality assurance administration of educational institutions in all aspects consisted of 10 factors as follows, factors in leadership of administrators, factors in the use of resources for learning teaching, organizational structure factors, budget factors, personnel factors, organizational culture factors, technology factors, motivation

factors, participation factors, and environmental factors communication 2) the level of success in managing the internal quality assurance of all educational institutions in all aspects. 3) factors affecting the success of the internal quality assurance administration of educational institutions in all aspects had a positive correlation with the level of success in the internal quality assurance administration of the educational institutions at a statistically significant level at .01 level

Keywords: Management success, Quality assurance in educational institutions.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์เดอะบุคส์ (2556, น. 60) ได้กล่าวถึงหมวด 1 มาตรา 6 ว่าหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 9 ได้กล่าวถึงการจาจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การดำเนินงานและการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษาต้องร่วมมือกันและเห็นถึงความสำคัญในการวางแผน (Plan) กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำ (Do) ตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลร่วมกัน ตรวจสอบ (Check) ผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันปรับปรุงปรับแผนงานนั้น ๆ (Action) โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของ วศิน อิงคพัฒนากุล และคนอื่น ๆ (2556, น. 836-847) พบว่า เป็นผลสืบเนื่องจากการให้ความสำคัญกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ประการ ได้แก่ ลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ ลักษณะบุคลากร ลักษณะทรัพยากร และลักษณะวัฒนธรรมองค์กร

จากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในรอบที่สาม ปีการศึกษา 2559-2563 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2563, น. 30) พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย จำนวน 73 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน 70 แห่ง ไม่รับรองมาตรฐาน 3 แห่ง ซึ่งสะท้อนได้ว่าสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานมีจุดบกพร่องที่ต้องได้รับการพัฒนาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2563, น. 4) สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย จำนวน 70 โรงเรียน ในตัวบ่งชี้ที่ 8 พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัดนั้น ปรากฏว่ามีสถานศึกษาที่ได้ระดับดีขึ้นไปจำนวน 68 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.14 จากผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในรอบที่สามแสดงให้เห็นว่า มีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายที่สามารถจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานมากกว่าร้อยละ 50 แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ทำให้สถานศึกษามีคุณภาพหรือมีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย เพื่อนำไปเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายและปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการกำหนดยุทธศาสตร์และกลวิธี

ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด
เชียงราย
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบถึงระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการ
บริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชนจังหวัดเชียงราย
2. ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบถึงระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย
3. ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จกับ
ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้กำหนด
ขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายมีขอบเขตดังนี้

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยุทธนา อินต๊ะวงศ์ (2563, น. 1-15) ประกอบด้วย 10 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 3) ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างองค์กร 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านบุคลากร 6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร 7) ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี 8) ปัจจัยด้านการจูงใจ 9) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 10) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

1.2 ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย 10 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 3) ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างองค์กร 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านบุคลากร 6) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร 7) ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี 8) ปัจจัยด้านการจูงใจ 9) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 10) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมพื้นที่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ที่ทำการเรียนการสอนปีการศึกษา 2564

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย จำนวน 73 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 71 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,608 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 29 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,708 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายทั้ง 73 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) เทียบขนาดของประชากรที่ 1,708 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 314 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดกลุ่มโรงเรียนและแบ่งตามสัดส่วน เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรในแต่ละสถานศึกษา การได้มาซึ่งรายชื่อโรงเรียนนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากไม่ใส่กลับ จนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ธ (Likert)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ธ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 314 ฉบับ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของแบบสอบถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษาทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย โดยนำเสนอถึงงานธุรการในแต่ละโรงเรียน
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเสนอด้วยตัวเองให้กับงานธุรการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย โดยการนัดหมายกำหนดการเก็บรวบรวม ใช้ระยะเวลา 15-20 วัน ผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอแบบสอบถามที่งานธุรการในสถานศึกษาที่สังกัดอยู่ และในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสังกัดอยู่ คือ โรงเรียนบั้งติสพระกรุณาปราณี ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยไม่สามารถให้ข้อมูลหรือตอบแบบสอบถามนี้ได้ เพื่อที่จะไม่เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนกับทีมผู้วิจัยที่ทำงานอยู่ ณ สถานศึกษาแห่งนี้
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองถึงงานสารบรรณในแต่ละสถานศึกษา หลังจากระยะเวลาผ่านไป 15-20 วัน
4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้ทั้งหมด จำนวน 314 ฉบับ มีความสมบูรณ์จำนวน 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00
5. จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติด้วยการแจกแจงความถี่ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินค่า
2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของข้อ 3 ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ผลปรากฏตามรายละเอียดดังนี้

1. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยมีความสำคัญ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และปัจจัยด้านงบประมาณ
2. ระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่สำคัญและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน สถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษามีการจัดระบบการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย สถานศึกษามีการพิจารณาให้ได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา มีสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสม สถานศึกษามีการกำหนดแผนอัตรากำลังทั้งในภาวะเร่งด่วนและระยะยาว สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดการฝึกอบรมหรือจัดส่งครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษามีระบบการพิจารณาความดีความชอบเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่บุคลากรที่เหมาะสมเป็นธรรม มีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษารักษาวินัยและดำเนินการทางวินัยกรณีมีปัญหาหรือถูกกล่าวหาอย่างยุติธรรมและถูกต้องตามระเบียบและสถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ ครูและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับทวิศศักดิ์ หยมกระโทก (2558, น. 51) ที่ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยพบว่า ปัจจัยการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมและมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องาน

อาชีวะตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธนา อินต๊ะวงศ์ (2563, น. 1-15) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับนพเกล้า โกษา (2561, น. 55) ที่ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา กรณีศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปัจจัยองค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น องค์การควรกำหนดนโยบาย เป้าหมาย แผนการดำเนินงานและจัดทำวงจรการประกันคุณภาพของคณะอย่างเป็นระบบ และชัดเจน รวมทั้งมีการชี้แจงนโยบายและเป้าหมายขององค์การให้บุคลากรได้รับทราบและมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์การเพื่อให้สามารถนำนโยบายที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปัจจัยด้านงบประมาณมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ดังนั้นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ควรมีการวางแผนค่าใช้จ่ายในอนาคตให้เหมาะสมกับนโยบาย และบริบทของสถานศึกษา

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ดังนั้นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย ควรมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน และควรมีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ค้นพบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา การปฏิบัติและการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำหรับประเด็นการศึกษาครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด
2. ควรมีการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพเพื่อให้ข้อมูลการศึกษากว้างมากขึ้นและสามารถนำไปแก้ไขปัญหาได้จริง

รายการอ้างอิง

- ทวีศักดิ์ หิมกระโทก. (2558). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รอบที่ 3 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี.
- นพเกล้า โกษา. (2561). ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต. (การค้นคว้าอิสระวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์เดอะบุคส์. (2556). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- ยุทธนา อินต๊ะวงศ์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย. วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 4(2), 1-15.
- วสิน ینگพัฒนากุล และคนอื่นๆ. (2556). พัฒนาการการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสาร Veridian E-Journal กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 6(2), 836-847.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2563). *รายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2563). *ก้าวข้ามขีดจำกัดสู่สหัสวรรษแห่งคุณภาพ=Breaking barriers towards a millennium of quality*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., (1970). Determining sample size for research activating. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 3(3), 608-609.